

Opkomst en vertegenwoordiging van Rotterdammers

Kwalitatief onderzoek naar de lage opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2022

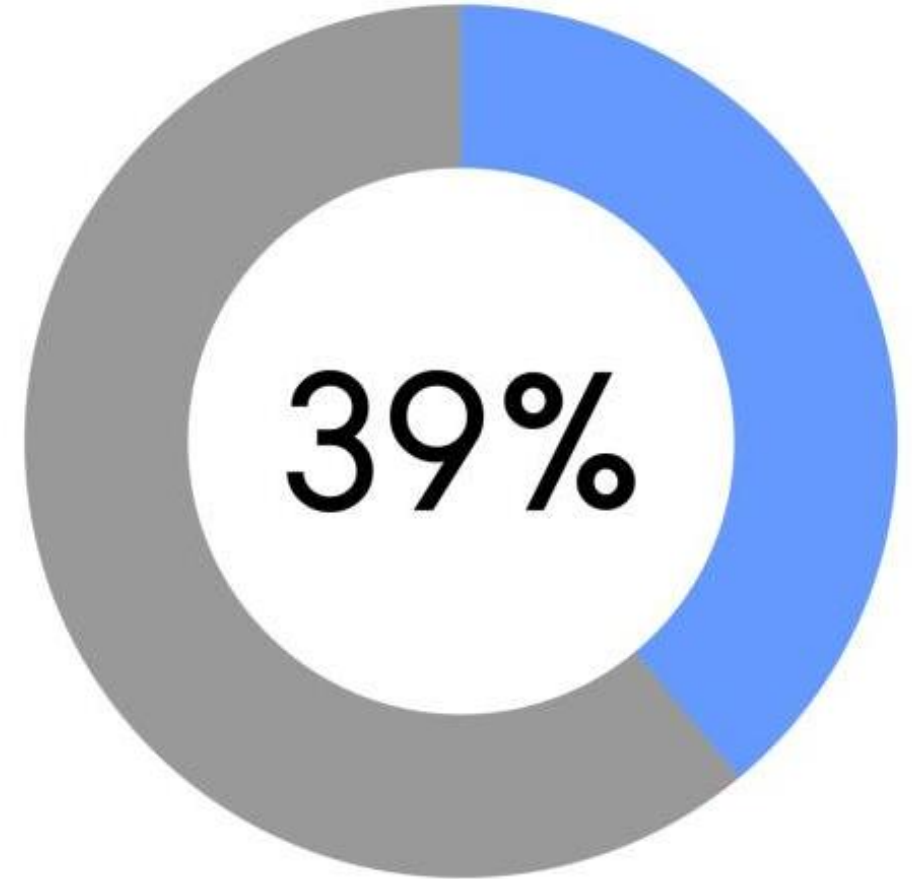
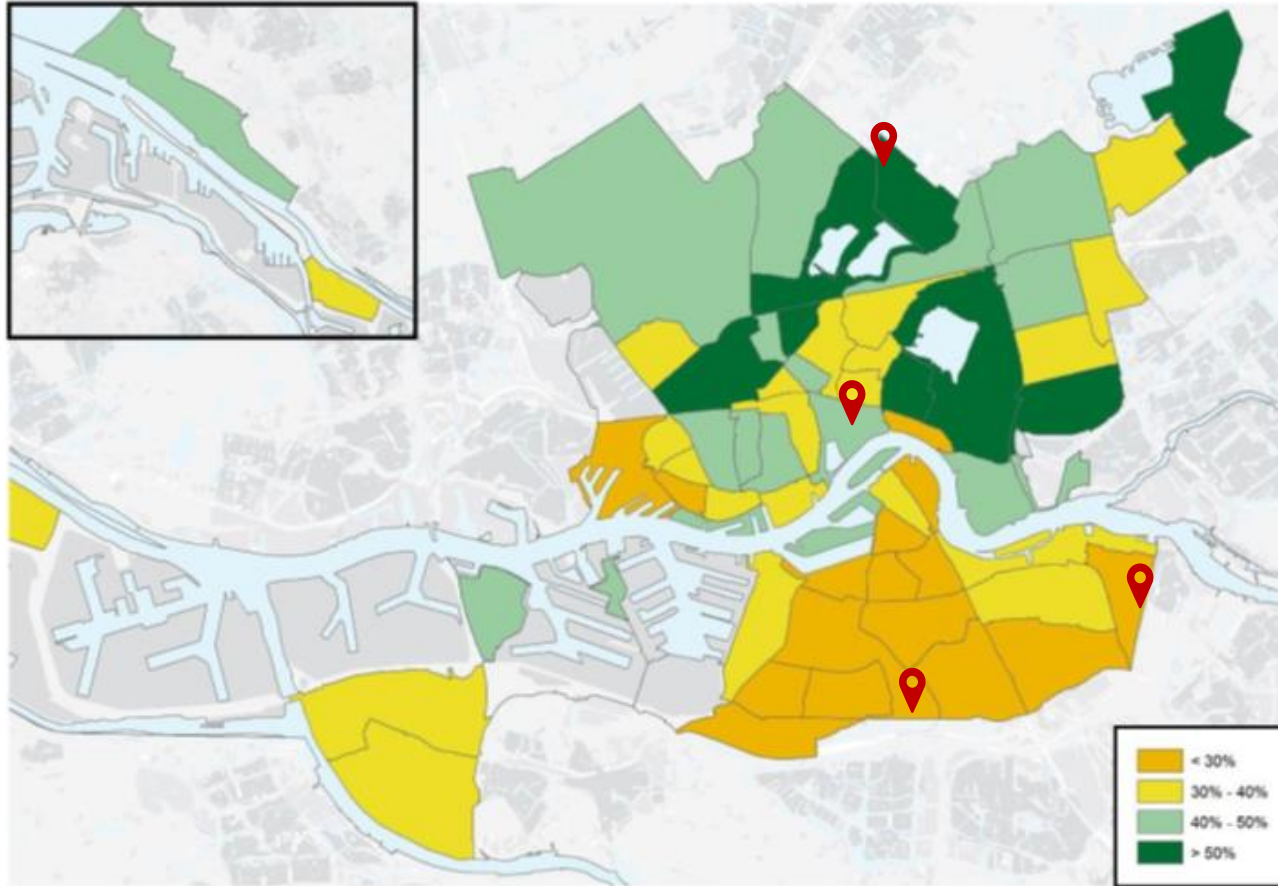

Inhoud

1. Aanleiding en opzet
2. Motieven van niet-stemmers
3. Wat bewoners bezighoudt in de vier wijken
4. Wat is er nodig volgens bewoners en sleutelfiguren?

1. Aanleiding en opzet

Opkomst in Rotterdam maart 2022

Kwalitatief onderzoek in vier wijken

Wijken variërend in opkomst:

- + Carnisse-Zuiderpark (21 procent)
- + Beverwaard (23 procent)
- + Cool-Scheepvaartkwartier-Stadsdriehoek (42 procent)
- + Hillegersberg (60 procent)

Dataverzameling:

- + 100 straatgesprekken met bewoners
- + 15 diepte-interviews met lokale sleutelfiguren
- + 5 groepsgesprekken

2. Motieven van niet-stemmers

De motieven van niet-stemmers zijn verschillend

- + Weinig of geen vertrouwen: 'er verandert toch niks'
- + Weinig of geen belangstelling: niet in verdiept en lokale politiek minder belangrijk
- + Gebrek aan urgentie: 'er is weinig om ontevreden over te zijn'
- + Wel willen maar niet kunnen: taalbarrière en onduidelijkheid over stemrecht

Niet-stemmers zijn geen afgehaakte burgers

- + Wel of niet stemmen zegt weinig over burgerparticipatie in bredere zin
- + Sommige bewoners politiek nooit 'aangehaakt' geweest

3. Wat bewoners bezighoudt in de vier wijken

Vooral in sommige wijken voelen bewoners zich niet gezien en gehoord

Typering wijken:

- + 'Een fijne wijk'
- + Ervaren onveiligheid: 'niet meer bekend staan om criminaliteit'
- + Armoede, wonen en migratie: 'ze bouwen voor de verkeerde groepen'
- + Gebrek aan toekomstperspectief voor jongeren
- + Rommelige publieke ruimte: 'als ze dat al niet kunnen oplossen...'

Wie komt er op voor de wijk?

- + 'Geen idee', 'Volgens mij is er niemand die wat aan de wijk doet'
- + Belang van zichtbare en benaderbare personen (buurthuis, wijkagent)

Ervaringen met 'de gemeente' (-)

Negatieve ervaringen:

Standaardbriefjes

Wisselende
contactpersonen

'Nep-participatie'

'We gingen eerder weg [tijdens een voorlichtingsavond], toen kwam er een ambtenaar achter ons aan: "Waarom gaan jullie weg?" Ik zei: "Het heeft geen zin, wij zitten hier voor Jan met de korte achternaam, dit is geen participatie." De ambtenaar zei: "Zo worden wij geacht het aan te leveren."'

Ervaringen met 'de gemeente' (+)

Positieve ervaringen:

Meldingen oppakken

'Nette' communicatie

Persoonlijk contact

'Daarom vond ik het zo mooi dat de wethouder afgelopen vrijdag zei: "Ik ga mijn uiterste best doen, maar kan niet beloven dat het ook daadwerkelijk gaat gebeuren. Ik ga mijn uiterste best doen, het is fijn als het lukt, maar als het niet lukt geef ik u een terugkoppeling waarom dat niet is gelukt."'

4. Wat is er nodig volgens bewoners en sleutelfiguren?

Luister, wees eerlijk en lever resultaat

- + Weten wat er speelt in de wijk
- + Met echte oplossingen komen
- + Bewoners écht betrekken
- + Het eerlijke verhaal vertellen

Vragen?

Onderzoek opkomst gemeenteraadsverkiezingen 2022 Gemeente Rotterdam

7 december 2023

Programma

- Aanleiding
- Onderzoeksmethode
- Campagne
- Belangrijkste uitkomsten
- Iets verder inzoomen
- Uw vragen

Kwantitatief onderzoek

- Aanleiding
- Mogelijkheden
- Insteek
- Opbrengsten

Onderzoeksmethode

- **27 maart – 16 april 2023**
 - Campagne
- Online vragenlijst
 - 1.186 deelnemers
 - 4% niet stemmers
- 4 uitgangspunten
- 1 aanvulling

Democratische waarden
en politieke kennis

Maatschappelijke
organisaties

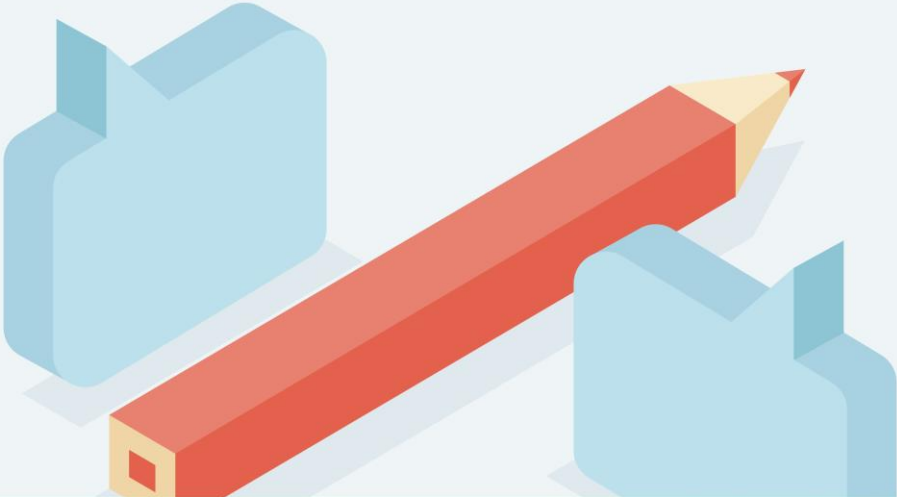
Sociale omgeving

Contact met de
gemeente

Verschillen tussen wijken

Gemixte campagne

- Online campagne
- Ansichtkaart
- Leden Citisens panel
- Kanalen gemeenteraad

Jouw stem telt!

Vul a.u.b. de vragenlijst in op
samenvoorrotterdam.nl

citisens

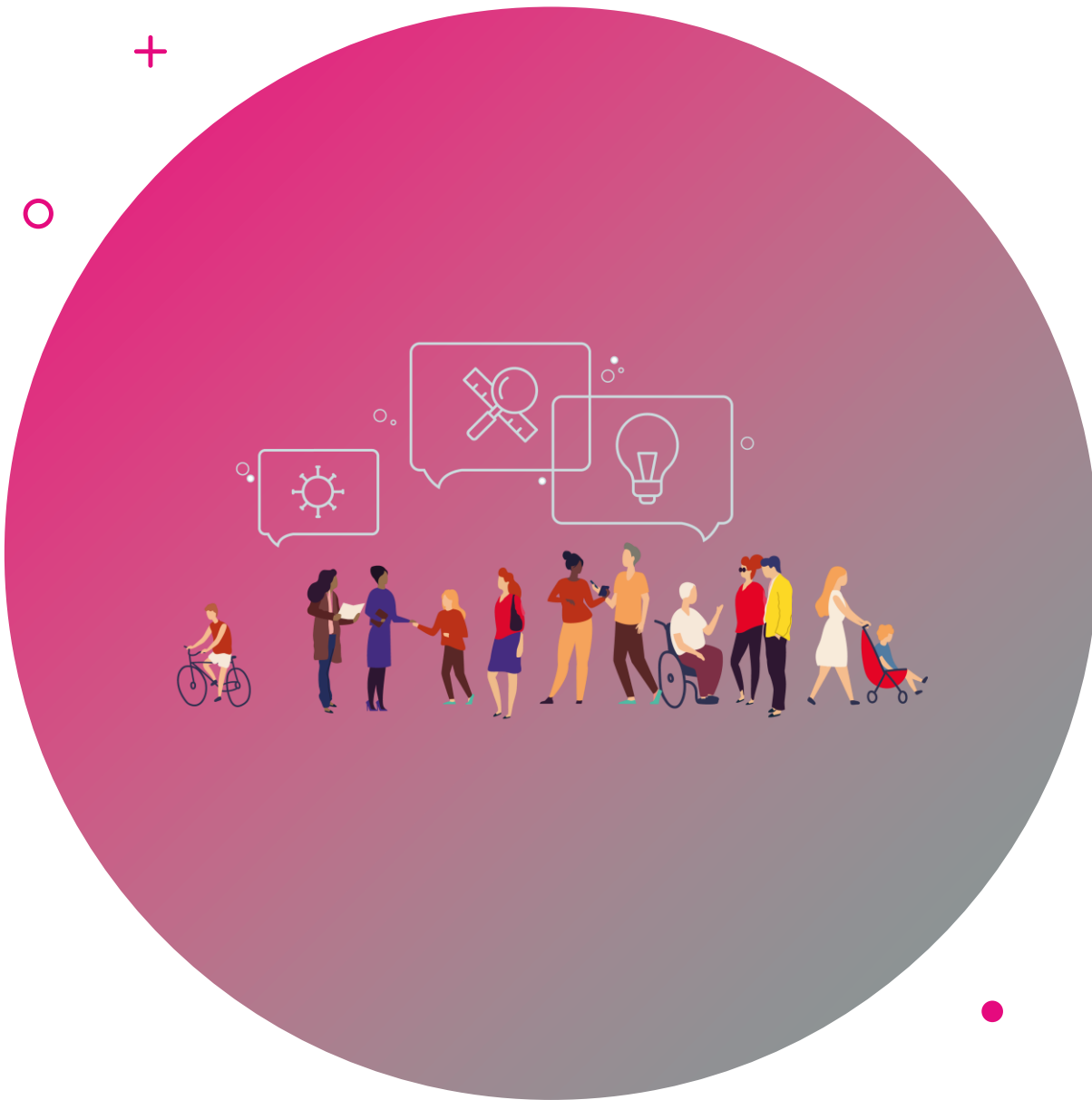
Gemeenteraad
**Gemeente
Rotterdam**

Belangrijkste uitkomsten

Niet-stemmers zijn een lastig te bereiken groep

(Indicatieve) verschillen tussen stemmers en niet-stemmers

Verschillen tussen stemmers onderling

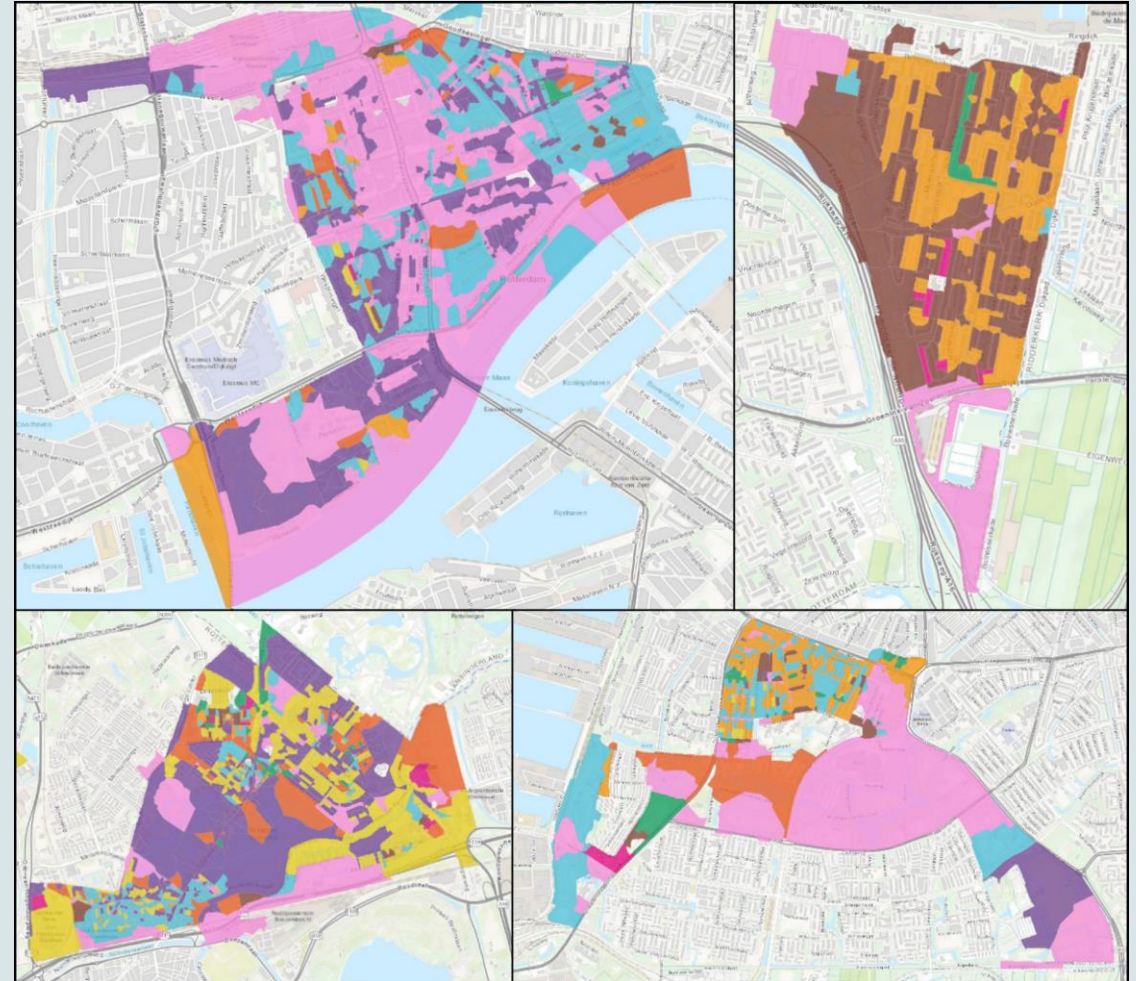
Stemmers en niet-stemmers

- **Democratische waarden en politieke kennis**
- **Sociale omgeving**
- **Rol maatschappelijke organisaties**
- **Contact met de gemeente**

Stemmers verschillen

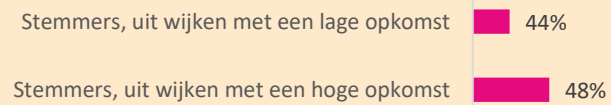
Waarom is dat belangrijk?

- Inhoudelijke verschillen
- Geografische spreiding
- Samenstelling van wijken
- Eigen motivaties
- Eigen belemmeringen
- Eigen voorkeuren

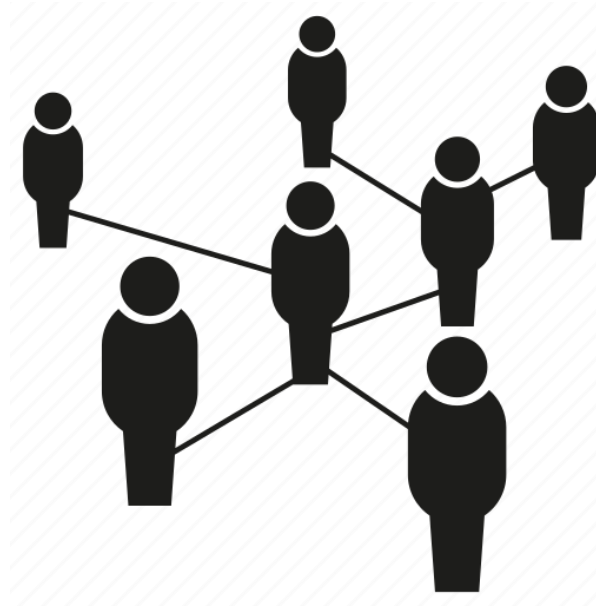
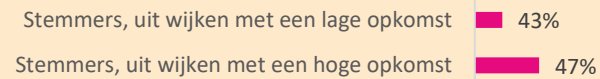

Enkele uitkomsten

Ik heb vertrouwen in de lokale politiek

Mensen zoals ik hebben invloed op het bestuur van de gemeente

Uw vragen

Conclusies op basis van beide onderzoeken

De lagere opkomst verbaast niet. Jongeren, praktisch opgeleiden en mensen met migratieachtergrond stemmen minder. Relatief veel Rotterdammers hebben die achtergrondskenmerken.

Opkomstbevordering vraagt om maatwerk, want niet-stemmers verschillen onderling

Ook met een hogere opkomst blijven er problemen:

- ongelijke opkomst
- weinig vertrouwen onder deel niet-stemmers én stemmers
- gebrekkige kennis over Rotterdamse politiek

Aanbevelingen op basis van beide onderzoeken

Opkomstbevordering

- *Raad en college*: Maatwerk bij mobiliseren inwoners
- *Politieke partijen*: werven van kiezers juist in wijken en onder groepen met minder stemmers

Versterk vertrouwen door betrouwbaar te zijn:

- Resultaten boeken
- Rechtvaardig handelen
- Responsief optreden (inspelen op zorgen inwoners; *zichtbaar* ophalen én terugkoppelen van inbreng inwoners)

Aanpak ongelijke opkomst

- Doelgroepbenadering bij opkomstbevordering
- De raad komt *zichtbaar* op voor alle Rotterdammers (onder meer met hulp van sleutelfiguren uit wijken)

Versterk Rotterdams burgerschap

Geef Rotterdammers aan hoe ze hun stad ook via het gemeentebestuur beter kunnen maken – via onderwijs, inburgeringscursus, bibliotheken, buurtwerk, enz.